

Gunnar Elstad:

# Evangeliet til verdens ender



## Misjonsbefalingen

*"Men de elleve disiplene dro til det fjellet i Galilea hvor Jesus hadde satt dem stevne. Og da de fikk se ham, falt de ned og tilbad ham; men noen tvilte. Da trådte Jesus fram og talte til dem: "Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende" (Matt 28,18-20).*

De falt ned og tilbad, men noen tvilte. Det var ikke fullkomne mennesker som fikk oppdraget. Det var vanlige mennesker med sine menneskelige og åndelige svakheter. Gud har det med å bruke vanlige mennesker - forbløffende vanlige.

La oss merke oss de ordene selve befallingen rammes inn av: "Meg er gitt all makt i himmel og på jord" og "Se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende".

Det er derfor vi skal gå ut og gjøre disipler. Jesus har ikke all makt på den måten at vi ikke skal gjøre noe. Vi skal gjøre noe nettopp fordi han har all makt og vil gå sammen med oss. Det lille ordet "derfor" er altså et viktig ord i sammenhengen.

Hovedoppdraget er forresten ikke at vi skal gå ut, slik det er lett å tro ut fra den norske oversettelsen. Hovedoppdraget er "Gjør disipler". Skulle vi oversette nøyaktig etter grunnteksten måtte det bli: "Gjør disipler i det dere går ut, døper og lærer". Det er noe vi har misforstått dersom vi nøyer oss med å gå ut, døpe og lære uten at det blir disipler av det.

En disippel er egentlig en lærling. Det var ikke bare Jesus som hadde disipler, men mange andre jødiske lærde. Det typiske for disipler er:

- de får ikke flere års teoretisk utdannelse før de begynner å jobbe. De begynner å jobbe med en gang, og det er utdannelsen. Det var i de gamle håndverkerlaugene også
- de levde sammen med sin Mester og bodde i huset hans. Jesu disipler vandret sammen med sin Mester - i medgang og motgang. Som Jesu disipler vandrer vi også sammen med den oppstandne Herre og Mester.
- de skulle lære å gjenta Mesterens ord slik at ingenting gikk til spille. De skulle altså ikke være originale på den måten at de formulerte et nytt budskap.
- og en var ikke en rett disippel dersom en ikke levde etter Mesterens ord i praksis.

Det er ikke bare snakk om å lære bort en teori. Disiplene skulle lære nye disipler å holde alt det Jesus hadde befalt. Lære og liv henger sammen. (Se Joh 7,17; 2 Joh 6.)

Det er Jesu ord vi skal holde, ikke alle mulige menneskebud. Det er for de fleste søkende mennesker kultursjokk nok å begynne å leve etter Bibelen om de ikke i tillegg skal presses inn i våre menneskelige tradisjoner.

Jesu disipler skulle altså gå ut og gjøre flere disipler. De skulle ikke ut og vinne sympatisører, møtegjengere eller flere ansatte, men disipler - disipler som selv følger Jesus og vil gjøre enda flere til disipler.

Og oppdraget er svimlende: Alle folkeslag! Jesu disipler startet der de var, i Jerusalem. Og så utvidet feltet seg etter hvert.

Det er et disippelliv du og jeg er kalt til.

Det at Jesus er med oss, betyr ikke bare at han sitter i en fjern himmel og ser ned til oss. Han er her nede sammen med oss. Han er hos oss, med oss og i oss. "Han går ved vår side, han leder vår gang" synger vi. "Tett ved sida mi går Jesus" synger vi i en annen sang.

Det er sant. Derfor skal vi gå ut og gjøre disipler.

## Gud vil at flere skal bli frelst!

Gud ønsker vekst. Ikke en vekst som består i at frelste mennesker fra én sammenheng flytter over i en annen. Men en vekst som består i at nye kristne legges til.

Du husker sikkert lignelsen om kongssønnens bryllup (Matt 22,1-14) eller det store gjestebudet (Luk 14,16-24). Verken kongen eller den mannen som sendte ut invitasjoner slo seg til ro med at folk ikke kom når de ble invitert. De ville ha fullt hus før festen begynte! De ville ha alle slags mennesker. Det står faktisk: "Og tjenerne gikk ut på veiene og samlet alle de møtte, både onde og gode" og "hent inn de fattige og vanføre og blinde og lamme... Nød folk til å komme inn".

Det kan hende du og jeg har et problem - at vi så alt for godt klarer å feste lenge før det har blitt fullt hus. Og skulle begynne å føles vanskelig for oss, fristes vi til å trøste oss med at det ikke gjør så mye om kvantiteten er heller liten når kvaliteten er så god.

Jesus vil ha fullt hus. Han lanserer som forbilde en hyrde som forlater 99 sauer for å finne den ene. Det er ingen trøst for hyrden at han fortsatt har 99. Overhodet ikke!

## Misjon og pinse

Da Den Hellige Ånd falt over disiplene den første pinsedagen startet misjonen.

"Dere skal få kraft idet Den Hellige Ånd kommer over dere. Og dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ender", hadde Jesus på forhånd sagt til disiplene sine (Apg 1,8). De skulle altså starte i sin egen kultur, fortsette i den Samaritanske kulturen som hadde noen likhetspunkter med den jødiske, og så bevege seg utover til helt andre kulturer.

På pinsedagen startet Den Hellige Ånd med jødene. Jøder fra alle kanter av verden hadde samlet seg i Jerusalem for å være med på høytiden. Og med en gang Ånden hadde falt over disiplene, ble evangeliet forkynt på 12 ulike språk, språk som representerte ulike folkeslag innenfor det romerske riket. Pinsedagen var altså en misjonsdag. Kanskje vi heller skulle si "indremisjonsdag" siden det var jøder som ble nådd. På den andre siden - når de dro hjem igjen etter høytiden hadde de fått med seg noe de kunne dele med de folkene de bodde blant, så det ble kanskje lagt litt grunnlag for ytre misjon også.

Artikkel 14 i det misjonsdokumentet vi kaller Lausannepakten fra 1974 har en tankevekkende formulering. Etter at artikkelen har slått fast at forkynnelsen vår aldri kommer til å nå fram uten at Den Hellige Ånd virker gjennom oss, sier den: "Den Hellige Ånd er en misjonerende ånd. Derfor skulle evangelisering springe spontant ut fra en åndsfullt kirke. En kirke som ikke er en misjonerende kirke motsier seg selv og slukker ut Ånden". Så sterkt og så riktig kan det sies.

## Videre ut

Så var altså evangeliet nådd ut til jødene. Hva da med samaritanene som var det neste punktet i Jesu oppdrag til disiplene.

Og nå viser Apostlenes gjerninger oss noe det er grunn til å grunne på. Det ser ikke ut til at noen gjorde noe framstøt mot samaritanene. Det måtte en forfølgelse til for å få de kristne ut av Jerusalem. Det var kristne på flukt som begynte å forkynde evangeliet! Det var diakonen Filip som forkynte i byen Samaria. Men Gud måtte altså dytte de kristne ut. De gikk ikke uten videre selv.



Og hva med hedningene som var tredje etappe i stafetten? Apostlene hadde jo gjentatte ganger blitt kalt til å drive misjon. Gikk de?

Nok en gang, ikke uten videre. Gud måtte ta Peter kraftig i skole for at han skulle bli villig til å gå ned til Kornelius' hus i Cæsarea. Peter får tre ganger høre at Gud sier: "Det jeg har sendt, skal ikke du kalle urent". Den jødiske oppdragelsen Peter hadde fått, var altså så sterk at det ikke var nok å gi ham Misjonsbefalingen. Gud måtte slippe til og knekke den motstanden han hadde mot å nærme seg et folk han var lært opp til å holde avstand til.

Du og jeg vet at vi har fått et oppdrag. Du og jeg vet også at det slett ikke er sikkert at vi uten videre går.

## Sendt til verden

Jesus sa mange sterke ord til disiplene sine. Her kommer et par av dem: "Likesom du har sendt meg til verden, har jeg sendt dem til verden", sa han når han bad for dem (Joh 17,18). "Likesom Faderen har sendt meg, sender jeg dere", sa han til disiplene da han møtte dem etter oppstandelsen (Joh 20,21).

Dette er sterke ord. "likesom Faderen har sendt meg..." Derksom du og jeg er disipler, så er vi utsendinger - enten til vår egen kultur, til en kultur som er litt forskjellig fra vår, eller til en kultur som er svært forskjellig.

For det første: Jesus var villig til å forlate sin himmelske herlighet for å dele kår med oss mennesker. På samme måte må vi gi avkall på noe for å bringe evangeliet ut. Antakelig er vi ikke så redde for å gi penger, i alle fall ikke dersom vi føler at vi allerede har alt vi trenger. Vi er mer redde for å binde oss når det gjelder tid. Aller mest redde er vi for selv å nærme oss mennesker slik at vi bli sårbare og usikre. Det har vårt gamle menneske panikk for.

For det andre må en disippel regne med lidelse og motgang. "En tjener er ikke større enn sin herre. Har de forfulgt meg, vil de også forfølge dere" (Joh 15,20), fikk disiplene høre. Kristne ungdomsskoleelever får ofte merke dette. Om vi tilårskomne, etablerte kristne merker det så godt, er et annet spørsmål. Vi har ofte klart å manøvrere oss inn i farvann der vi ikke utsettes så mye for direkte motstand.

Men det at vi møter skepsis og motstand er ikke uten videre et tegn på at det er evangeliet folk tar avstand fra. Det kan faktisk hende at det er oss de ikke liker - at vi har en måte å være på som verken formidler kjærlighet eller respekt, hjelpsomhet eller raushet. Det er ikke så få som, med rette, har blitt skuffet over kristne mennesker.

For det tredje, og dette er langt mer positivt, vil en disippel også merke at Jesus taler igjennom ham. Leser vi litt videre i Joh 15,20, ser vi at Jesus gav disiplene dette løftet: "Har de holdt fast på mitt ord, vil de også holde fast på deres". På samme måte som Gud talte gjennom Jesus, vil Jesus altså tale gjennom sine disipler.

## Innvendinger mot misjonen

"Hvorfor skal vi egentlig engasjere oss i misjon?" sier enkelte. "Er det ikke like viktig at vi evangeliserer her hjemme?"

Svaret må bli: I vårt land har de som vil høre evangeliet i alle fall en mulighet til å komme i kontakt med kristen forkynnelse. Men i store deler av verden finnes det nesten ikke kristne, langt mindre forkynnere. Hovedandelen av verdens ikke-kristne har ingen mulighet til å høre evangeliet dersom ikke kristne er villige til å forlate sine hjemland og krysse både geografiske og kulturelle grenser!

Noe å tenke på er at de nye kirker begynner å tenke misjon lenge før deres eget land er helt ut er nådd med evangeliet. Kirkene i Afrika og Asia sender i dag ut misjonærer. De sender faktisk misjonærer til Europa.

Dagens misjonsforskere kan slå fast at mens det blir færre og færre kristne i Vesten (Europa og Amerika), blir det flere og flere i andre verdensdeler. Hver dag blir det lagt 72000 mennesker til den kristne kirke i verden under ett.

Vi lever i en verden der nøden er stor - både helsemessig, økonomisk, materielt og sosialt. Og vi er kalt til å lindre nød.

Vi tror ikke at vi kan skape et paradys på jorden. Tvert imot tror vi at denne verden kommer til å forfalle stadig mer for til slutt å gå helt til grunne.

På et sykehus overlater en ikke mennesker som skal dø til seg selv. En prøver så godt en kan å stille dem, lindre smertene og gi dem et så meningsfullt liv som mulig.

Selv om verden en gang skal gå under, skal vi så lenge den står lindre nød og hjelpe alle mennesker til et så meningsfullt liv som mulig. Vi kan ikke skape et paradys på jorden, men vi kan sørge for at vi ikke får et større helvete enn nødvendig.

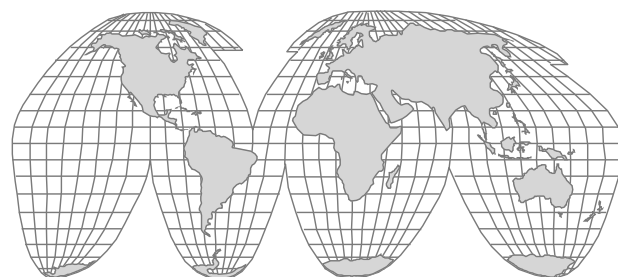
Men det å lindre fysisk, sosial og materiell nød er noe alle mennesker kan være med på. Som kristne må vi bare fryde oss over det arbeidet Røde Kors, Amnesty International og andre organisasjoner gjør. De som driver slikt arbeid, gjør noe som behager Gud, og derfor bør vi oppmuntre dem.

Men det er bare kristne som kan drive misjon! Det er grunnen til at vi må prioritere dette arbeidet. Og for å si noe det er forholdsvis upopulært å si: Ut fra Bibelen er det mye viktigere at mennesker blir frelst enn at de får det materielt og følelsesmessig godt. Det er bare en kort tid vi skal leve her på jorden, men vi skal tilbringe en evighet i Himmelen.

I det siste har det kommet andre innvendinger mot misjon. De er ikke helt nye, men de begynner å komme med ny kraft. En spør om en ikke egentlig finner den samme Gud i de andre religionene også. Det kan da ikke være slik at kristendommen har monopol på sannheten?

Dersom vi imidlertid studerer de ulike religionene, er det ikke likheten mellom dem vi blir slått av, men forskjellene. De lærer helt forskjellige ting om Gud, mennesket, livet og virkeligheten. Her er de faktisk så ulike at sier du ja til det en av religionene sier, må du si nei til det de andre sier. Flere motstridende utsagn kan nemlig ikke være sanne samtidig. Det gjelder enten det er spørsmål om hvem Gud er, hvem Jesus er, hva en frelsetes til, hva en frelses fra og hvordan en blir frelst.

"Ingen kan komme til Faderen uten ved meg", sa han (Joh 14,6). Han hevdet altså selv at det bare var en eneste vei til Gud. Han var ikke "tolerant" på den måten vi skulle ønske at han var det.



- Ser du du på misjonsbefalingen som en ulykke?

- Ja, fodi den som få andre ting inviterer til overmennesketenkning. Det å skulle tro om seg selv at man har funnet noe som ingen andre har funnet, og som alle andre burde finne, det er skummelt. Veldig skummelt. Og jeg synes historien om hva misjonsbefalingen har gjort er en bekreftelse på det. Så svaret er ja. (Bjørn Eidsvåg til Bergens Tidende)